

فرشاد گلزاری

امروز اول ژانویه ۲۰۲۳ میلادی است. ۳۶۵ روز از سال که تحلیلگران به آن امیدهای زیادی داشتند گذشت و با اینکه تمام اندیشکده‌های مطرح جهان سال ۲۰۲۲ میلادی را به دلیل گذر جهانی از پدیده‌های به نام کرونا، یک سال خوب برای تجارت و اقتصاد بین الملل خوانده بودند، تحولات نشان داد که هیچ‌گاه نمی‌توان به طور کامل به نظرات نخبگان تکیه کرد. پیش از فوریه ۲۰۲۲، شماری از کارشناسان، سیاستمداران و بازرگانان بر این باور بودند که وقوع جنگ‌های بزرگ، به تاریخ پیوسته و دیگر چنین جنگ‌هایی در جهان رخ نخواهد داد. اما برعکس، دیدیم که چگونه جنگ و توسل به زور بار دیگر بازگشت و جایگاه ویژه‌ای را در تحلیل تحولات جهانی اشغال کرد. البته جنگ‌ها در هر سطحی ناگهانی رخ نمی‌دهند، بلکه در اثر عوامل و عللی که ریشه در ظلم سیاسی دارند، شکل می‌گیرند اما در نهایت آنچه که دیده شد، با آنچه که به عنوان آینده‌پژوهی در رسانه‌ها به سماع و نظر مردمان کره خاکی رسید، تفاوت فاحشی داشت. آنچه بر تمام گمانه‌زنی‌ها در مورد سال ۲۰۲۲ میلادی خط بطلان کشید و به نوعی آنها را به حاشیه راند، در تمامی تحلیل‌ها «جنگ در اوکراین» بود؛ چراکه یکباره اتفاقی با ابعاد گسترده رخ داد و به همین جهت تنها اقتصاد بین الملل بلکه وضعیت انرژی هم با مشکلاتی روبرو شد که همین حالا از اروپا و آمریکا گرفته تا روسیه، چین و سایر تولیدکنندگان نفت و گاز در خاورمیانه در حال دست و پنجه نرم کردن با این موضوع هستند.

آنچه در ۲۰۲۲ دیده شد به نوعی حالا در ۲۰۲۳ هم ادامه دارد اما برخی از مولفه‌ها نشان می‌دهد که قرار است بحران‌های دیگری هم در کنار جنگ اوکراین، زندگی روزمره همه مردم گیتی را تهدید کند. اینکه چه تهدیدهایی در سال میلادی جدید رخ عیان خواهد کرد موضوعی است که اندیشکده‌های مطرح جهان

ورود به سال ۲۰۲۳ با پنج خطری که جهان را تهدید می‌کند؛ از کرونا و افراط‌گرایی تا شبخ رکود و تغییرات ژئوپلیتیکی

حدود ۲۳ سرفصل را گمانه‌زنی و تحلیل کرده‌اند، اما آنچه به عنوان خروجی این بررسی‌ها مورد اشاره قرار گرفته، صرفاً پنج تهدید اصلی بوده است. در این میان شورای اطلانتیک و برخی دیگر از مجلات تخصصی که در حوزه امنیت بین الملل فعالیت می‌کنند این پنج تهدید اصلی برای سال ۲۰۲۳ میلادی را اینگونه معرفی کرده‌اند: اولین مورد، «تنوع بخشیدن به خطرات ژئوپلیتیکی و تهدیدات افراط‌گرایی جهانی» است. خطر دوم، «وقطبی شدن

عمیق سیاسی و ناآرامی اجتماعی» است. سومین مورد «افزایش خطرات سایبری و خطر خرابی شبکه سایبری جهانی» است. ریسک یا خطر چهارم «ریسک‌های عملیاتی و خطر عمیق شدن بحران انرژی» است و پنجمین خطر هم «مسائل اقلیمی و تغییرات آب‌وهوایی» اعلام شده است. نکته قابل توجه این است که بر اساس نظر سنجی از ۱۲۱۸ متخصص ارشد ریسک در ۱۰۸ کشور، این پنج تهدید، بزرگترین و اصلی‌ترین چالش‌های جهانی در سال ۲۰۲۳ میلادی خواهند بود. آنها در عین حال معتقدند که در مورد تهدید اول، اصلی‌ترین موضوع جنگ اوکراین است و همه چیز احتمالاً حول آن خواهد گردید.

(تشدید شدن جنگ برای چند سال) یا گام‌های احتمالی به سوی صلح، عمیقاً بر تعادل در نظام جهانی تأثیر می‌گذارد؛ زیرا طولانی شدن جنگ همچنان به شعله‌ور شدن بحث‌ها در مورد انرژی، غذا و زنجیره تأمین جهانی ادامه خواهد داد. در مورد خطرات ژئوپلیتیکی باید بحران میان آمریکا و چین در بحث تایوان را هم مد نظر قرار داد؛ چرا که از یک سو نظامی‌گری در دریای چین جنوبی روز به روز افزایش پیدا می‌کند و از سوی دیگر چینی‌ها اعلام کرده‌اند که سیاست «قرنطینه یا همان راهبرد کرونا صفر» را کنار گذاشته‌اند و این به معنای تشدید رقابت‌های اقتصادی و تجاری میان واشنگتن و پکن است که می‌تواند بر سایر کشورها هم تأثیر بگذارد.

به اعتقاد تحلیلگران، خطر دوم مشکل تمام دنیا است. به گونه‌ای که نفرت پراکنسی که از طریق پلتفرم‌های رسانه‌های اجتماعی جهانی تشدید می‌شود، قطب‌بندی سیاسی و اجتماعی را در سراسر جهان عمیق‌تر می‌کند و این وضعیت، خطر

میلادی قرار می‌گیرند؛ چرا که می‌تواند تروریسم را دوباره به سرخط اخبار و رویدادهای بین‌المللی تبدیل کند. در مورد سومین تهدید جهانی که بحث تهدیدهای سایبری است، خطر سایبری در سال ۲۰۲۳ به دلیل اعتماد متقابل به اشتراک‌گذاری فرامرزی داده‌ها مجدداً مورد نظر قرار گرفته است. در مورد این تهدید حالا بحث فعالیت‌ها در فضا مجازی و همچنین حملات به زیرساخت‌های اقتصادی از طریق اینترنت جهانی و دستبردهای مالی در حوزه رمزارزها هم داغ شده و بیم این می‌رود که سال ۲۰۲۳ این موضوع بیش از سال‌های گذشته برای دولت‌ها هزینه‌زا شود. در مورد بحران انرژی، غذا و زنجیره تأمین هم که به عنوان چهارمین تهدید شناخته شده باید گفت ابعاد جدید جنگ روسیه و اوکراین در سال ۲۰۲۳ می‌تواند تنش‌های بین اقیانوس اطلس با آسیا و اقیانوسیه بر سر انرژی، مواد غذایی و شیوه‌های حمل و نقل (جاداهای، هوایی، دریایی، ریلی و خطوط لوله) را افزایش دهد و در نهایت توصیه تحلیلگران، تأکید بر مدیریت مراکز و سیستم‌های لجستیکی است.

جامعه تحلیلگران ریسک که به نوعی خطرات جهانی را قبل از فرا رسیدن سال جدید میلادی به سمع و نظر اندیشکده‌ها و اتاق‌های فکر می‌رسانند، خطر پنجم را تغییرات آب‌وهوایی جهانی دانسته‌اند و اعلام کرده‌اند که صد کردن این موضوع هر روز در دستور کار آنها قرار دارد. با این حال به باور آنها، شرکت‌ها و موسسات هنوز به اندازه کافی این خطر را جدی نگرفته‌اند و همین موضوع باعث گرم شدن زمین شده است. از سوی دیگر آنها به کمبود آب در تمام کره زمین اشاره و مثال عینی آن را گرما و کمبود آب در بریتانیا و برخی دیگر از کشورهای اروپایی اعلام می‌کنند. با این حال تهدید دیگری که در ذیل دسته اول ارزیابی می‌شود، رکود اقتصاد جهانی است؛ بحرانی که یک سر آن به پرورنده اوکراین گره خورده و سر دیگر آن بی‌تردید به سویه‌های جدید کرونا و باز شدن افسار این طاعون سیاه از سوی چین طی هفته‌های اخیر مرتبط است!

جهان نما

بعد از ۱۱ سال قطع روابط؛ چرا ترکیه و سوریه به یکدیگر نزدیک می‌شوند؟

یک دیپلمات سابق ترکیه‌ای اعلام کرد که منافع ترکیه و سوریه در دوره کنونی منافی متقابل است و ترکیه خواهان ضمانت‌های قوی از جانب سوریه برای بازگشت پناهنجویان به کشورشان خواهد شد. به گزارش الجزیره، بعد از قطع روابط ترکیه و سوریه برای حدود ۱۱ سال چهارشنبه وزرای دفاع دو کشور در مسکو با حضور همتای روسی خود دیدار کردند. این وزرا با تشکیل کمیته‌های مشترک از مسئولان دفاع و سازمان اطلاعات توافق کردند. این کمیته‌ها نشست‌های خود را آخر ژانویه در مسکو آغاز خواهند کرد. بعد از آن نیز نشست‌هایی در آنکارا و دمشق برگزار خواهد شد. در این راستا فکرت اوزیر، دیپلمات و سفیر سابق ترکیه‌ای گفت: ترکیه از طریق روندهای آستانه و ژنوبرای حل بحران سوریه تلاش کرد و اکنون نیز برای فعال کردن روندهایی که به بن بست رسیده است، تلاش می‌کند. ترکیه برای تحقق امنیت داخلی خود و مرزهایش با سوریه و بازگشت پناهنجویان سوری به کشورشان تلاش می‌کند این موضوع در گرو مذاکرات کنونی میان سوریه و ترکیه است. خلوصی آکار، وزیر دفاع ترکیه پیش از این اعلام کرد: بازگشت پناهنجویان سوری باید به صورت داوطلبانه و آمان باشد. ترکیه آمادگی خود را برای همکاری در این زمینه اعلام کرده است. این دیپلمات سابق ترکیه بعد دانست که توافق دیدارهای کنونی با نظام سوریه ربطی به انتخابات آتی ترکیه نداشته باشد یا هدف آن بالا بردن محبوبیت رجب طیب اردوغان، رئیس‌جمهور ترکیه باشد.

وی اقدامات آنکارا برای عادی‌سازی روابط با امارات، عربستان و مصر را یادآور شد. از سوی دیگر استغفان هایدمن، پژوهشگر مرکز سیاست خاورمیانه در مرکز کینگزگرفت: نزدیکی روابط ترکیه و سوریه با تغییر اوضاع در شمال سوریه ارتباط دارد و هیچ ربطی به مسائل سیاسی ندارد. اردوغان در معرض فشارهایی از سوی مخالفان قرار گرفت تا موضع جدی‌تری درباره پناهنجویان سوری در ترکیه اتخاذ کند. توافق‌های آنکارا و دمشق به خاطر شرایط محلی ترکیه است. روسیه از بحران در حزب اردوغان برای پیشبرد عادی‌سازی روابط میان ترکیه و سوریه استفاده کرد. وی آنچه را این آنکارا و دمشق می‌گذرد بسیار با اهمیت و استراتژیک دانست.

کره شمالی ۳ موشک بالستیک آزمایش کرد

ارتش کره جنوبی از شلیک سه موشک بالستیک کوتاه برد از سوی کره شمالی به سمت دریای ژاپن خبر داد. به گزارش خبرگزاری یونپا، ستاد مشترک ارتش کره جنوبی در بیانیه‌ای قبل از اعلام شلیک سه موشک بالستیک از سوی کره شمالی گفته بود، کره شمالی صبح دیروز (شنبه) یک موشک بالستیک نامشخص را به سمت دریای شرقی (دریای ژاپن) شلیک کرده است. به موازات اعلام ارتش کره جنوبی، رسانه‌های ژاپنی نیز اعلام کردند، کره شمالی دو موشک شلیک کرد که هر دو در خارج از منطقه اقتصادی ژاپن سقوط کردند. خبرگزاری کیودو ژاپن به نقل از منابع شلیک دو موشک کره شمالی و اصابت آنها به خارج از منطقه اقتصادی ژاپن را تایید کرد. نیروی گارد ساحلی ژاپن جمعه گفته بود، کره شمالی یک شیء نامشخص را به سمت دریای ژاپن شلیک کرده که احتمالاً موشک بالستیک باشد. براساس خبرگزاری کیودو، به کشتی هادر در باهشدار داده شده به جسمی که در نزدیکی شان در آب سقوط می‌کند، نزدیک نشوند. این شلیک موشکی جدید کره شمالی پس از آن است که کره جنوبی اعلام کرد، یک آزمایش موفق موشکی برای پر تاب تجهیزات به فشار چارچوب تقویت توانمندی‌های جمع‌آوری اطلاعات و نظارت در فضا داشته است. کره شمالی ۲۳ دسامبر نیز دو موشک بالستیک کوتاه برد به سمت دریای ژاپن شلیک کرد. این کمتر از یک هفته پس از شلیک دو موشک میان برد بود. کره شمالی عملیات ابتدای ۲۰۲۲ ده ماهه موشک را شلیک کرده است از جمله یک موشک قاره پیما را، نوامبر از آزمایش کرد.

پوتین پس از انفجارهای کی‌یف: غرب به جهان دروغ گفت!

چندین سال به دروغ به مادر باره اهداف صلح آمیز خود از جمله حل و فصل درگیری در دونباس اطمینان دادند، اما در واقع نئونازی‌ها را تشویق کردند تا اقدامات تروریستی نظامی و آشکار علیه غیر نظامیان در جمهوری‌های خلق دونباس انجام دهند. پوتین افزود: غرب درباره صلح دروغ گفت و برای تجاوز آماده می‌شد. نخبگان غربی از او کراین و مردم آن برای تضعیف و تجزیه روسیه استفاده می‌کنند، اما ما به کسی اجازه انجام این کار را نداده‌ایم و نخواهیم داد. وی همچنین گفت: روس‌ها شجاعت و عزت خود را نشان دادند و از نیروهای روسی شرکت‌کننده در عملیات نظامی در اوکراین حمایت کردند. ما با هم بر همه مشکلات غلبه خواهیم کرد و کشورمان را نجات خواهیم داد تا بزرگ و مستقل باقی بماند. پوتین خطاب به شهروندانش گفت که ۲۰۲۲ یک سال با حوادث واقعا سرشار از نوشتن ساز بوده است.

در حالی که کی‌یف دیروز (شنبه) شاهد انفجارهای بی‌سابقه‌ای بوده است، رئیس‌جمهوری روسیه در سخنانی به مناسبت سال جدید میلادی گفت که غرب به دنیا دروغ گفت و از اوکراین برای تجزیه و تضعیف روسیه استفاده کرد. به گزارش اسپوتنیک، ولادیمیر پوتین، رئیس‌جمهوری روسیه اظهار کرد: نخبگان غربی

کشته شدن ۱۳ تروریست در عراق طی ۴۸ ساعت

۱۳ تروریست را طی ۴۸ ساعت گذشته به هلاکت رسانند. این واحد تأکید کرد که قیس‌المحمداوی، معاون فرمانده ستاد عملیات مشترک عراق بر تلاش اطلاعاتی گسترده برای تعقیب عناصر داعش تأکید کرد. در بیانیه این واحد آمده است که در پی همکاری و هماهنگی نیروهای امنیتی و اطلاعاتی عراق، یکی از عناصر تروریستی که کمر بند انتحاری بسته بود رصد شد. این تروریست طی حمله‌ای هوایی به هلاکت رسید تا شمار کل تروریست‌های به هلاکت رسیده طی ۴۸ ساعت گذشته به ۱۳ تروریست برسد که در هفت حمله هوایی کشته شدند. همکاری امنیتی مشترک نیروهای عراقی نتایج قابل توجهی در هلاکت و تعقیب عناصر در دیالی داشته است.

واحد اطلاع‌رسانی امنیتی عراق از هلاکت ۱۳ تروریست در دیالی طی ۴۸ ساعت گذشته خبر داد. به گزارش خبرگزاری رسمی عراق، نیروی هوایی عراق در هفت حمله هوایی به مواضع تروریست‌ها در دیالی،

حمله راکتی به پایگاه آمریکا در شرق سوریه

شدن نیروهای آمریکایی خبر دادند. پایگاه آمریکا در میدان نفتی العمر در دیرالزور در شرق سوریه هدف حمله راکتی که در نوع خود شدیدترین حمله به شمار می‌رود، قرار گرفت. این پایگاه از سوی عامل ناشناسی هدف حمله راکتی شدید قرار گرفت. منابع محلی گفتند که صدای انفجارهای شدیدی در سراسر منطقه شنیده شد و پس از آن جنگنده‌ها و بالگردهای آمریکا در آسمان منطقه به پرواز درآمدند. منابع مذکور تأکید کردند که در این حمله خوابگاه سربازان آمریکایی هدف قرار گرفته است. این منابع ضمن اعلام احتمال زخمی شدن نیروهای آمریکایی در این حمله، به ورود خودروهای اورژانس به درون این پایگاه اشاره کردند. آنها همچنین اشاره کردند تمامی راه‌های منتهی به این میدان نفتی از سوی نیروهای شبه نظامی مورد حمایت آمریکا و نیروهای سوریه‌دموکراتیک (قَسَد) از ترس وقوع حمله جدید دیگر بسته شدند.

نیروهای آمریکایی مستقر در بزرگترین میدان نفتی در شرق سوریه مورد هدف حمله راکتی قرار گرفتند که شدیدترین حملات در نوع خود بوده است و احتمال زخمی شدن نیروهای آمریکایی وجود دارد. به گزارش اسپوتنیک، منابع خبری و محلی در سوریه از حمله راکتی شدید به پایگاه آمریکا در شرق سوریه و احتمال زخمی

دولت خودخوانده ونزوئلا منحل شد

رای مثبت، ۲۹ رای منفی و هشت ممتنع به انحلال دولت موقت تحت رهبری خوان گویا، رهبر اپوزیسیون ونزوئلا داده شد. در دور نخست این جلسه در دسامبر ۲۰۲۲، اپوزیسیون ونزوئلا به نفع انحلال دولت موقت رای داده بودند. در اکتبر ۲۰۲۲ نیز رسانه‌های آمریکایی گزارش دادند که واشنگتن به دنبال مداخله در این چالش برای رهبری در داخل اپوزیسیون ونزوئلانیست چون حمایت‌ها از گویا، در میان احزاب سیاسی در ماه‌های گذشته و در میانه افزایش قدرت نیکولاس مادورو، رئیس‌جمهور این کشور کاهش داشته است. بر اساس گزارش رسانه‌های آمریکایی، اپوزیسیون ونزوئلا در نشست با نمایندگان وزارت خارجه آمریکا در اکتبر ۲۰۲۲، اعلام کردند که از دولت موقت گویا دو حمایت نمی‌کنند.

اپوزیسیون ونزوئلا در دومین جلسه خود از حذف دولت موقت که خوان گویا، رهبر اپوزیسیون، به ریاستش را برعهده داشت، حمایت کرده است. به گزارش اسپوتنیک، حوزه آنتونیو فیگوئروا، دبیر مجمع ملی ونزوئلا گفت: ۷۲